

## SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1938-1939

**Projet de Loi portant institution, pour les bâtiments de navigation intérieure, du certificat d'immatriculation.**

### EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Un projet de loi (Document n<sup>o</sup> 69) qui vous est présenté ce jour même, tend à instaurer pour les bâtiments de navigation intérieure, comme pour les navires, un régime nouveau d'immatriculation. L'exposé des motifs explique comment, notamment, au regard des bateaux, se justifie cette réforme et quelle en est la portée.

De même que cette réorganisation rend nécessaire une revision de la loi sur les lettres de mer (projet de loi n<sup>o</sup> 68), elle appelle comme corollaire la création du certificat d'immatriculation qui doit constituer pour le bateau ce qu'est pour le navire la lettre de mer : l'attestation de l'accomplissement de la formalité de l'immatriculation, la reconnaissance du droit du bâtiment de se prévaloir de la législation belge.

Le présent projet de loi comble une lacune de la réglementation actuellement en vigueur. Celle-ci impose aux bâtiments de navigation intérieure l'obligation d'être muni d'un certificat de jaugeage ; mais ce document, s'il identifie avec une certaine exactitude le bateau, n'a nullement pour but de révéler sa situation juridique, ni de lui assigner une nationalité.

## BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1938-1939

**Ontwerp van Wet houdende invoering, voor de binnenvaartuigen, van het bewijs van teboekstelling.**

### MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Een wetsontwerp (Bescheid n<sup>r</sup> 69) dat U heden wordt voorgelegd, heeft ten doel het invoeren voor de binnenvaartuigen, zooals voor de zeeschepen, van een nieuw regime van teboekstelling. De memorie van toelichting verklaart hoe die hervorming, bijzonder ten opzichte van de binnenschepen, gerechtvaardigd is, alsmede de draagwijdte er van.

Evenals die herinrichting een herziening van de wet op de zeebrieven (wetsontwerp n<sup>r</sup> 68) noodzakelijk maakt, zoo ook vergt zij als noodzakelijk gevolg het invoeren van het bewijs van teboekstelling dat voor het binnenschip moet zijn wat de zeebrief voor het zeeschip is : namelijk het bewijs van de vervulling van de formaliteit van teboekstelling, de erkenning van het recht, voor het vaartuig, om zich op de Belgische wetgeving te beroepen.

Bij dit wetsontwerp wordt een leemte in de thans van kracht zijnde wetgeving aangevuld. Deze legt aan de binnenvaartuigen de verplichting op van een meetbrief te zijn voorzien ; doch dat bescheid, hoewel het het binnenschip tamelijk nauwkeurig identificeert, heeft geenszins ten doel zijn rechtstoestand te bepalen noch er een nationaliteit aan toe te kennen.

Ce régime ne fait pas obstacle à ce qu'il soit octroyé à un même bateau des identités différentes par la délivrance de certificats de jaugeage émanant de services divers ou même relevant de pays différents.

L'institution du certificat d'immatriculation mettra un terme à cette situation préjudiciable au crédit fluvial. Ce certificat attestera, en tout temps et en tout lieu, l'identité du bateau, assurée à la fois, juridiquement par la formalité de l'immatriculation et matériellement par les opérations de jaugeage dont les garanties se trouveront renforcées.

En même temps, le certificat d'immatriculation fera foi vis-à-vis de tout intéressé qui en requerrait la production, de la nationalité du bateau et des références qui lui permettront de s'assurer par l'identité exacte du bâtiment, de la situation réelle de celui-ci et de son droit de battre le pavillon.

Les Etats, en général, n'ont pas réglé de manière expresse le droit au pavillon des bâtiments de navigation intérieure ; sur ce droit s'appuyait cependant déjà la convention de Mannheim de 1868 relative à la navigation du Rhin en stipulant sous son art. 2 : « sera considéré comme appartenant à la navigation du Rhin, tout bateau ayant le droit *de porter le pavillon* de l'un des Etats riverains et *pouvant justifier de ce droit au moyen d'un document* délivré par l'autorité compétente ». L'acte de l'Elbe (art. 13) et la convention du Danube (art. 1<sup>er</sup>) fondent aussi sur le pavillon le droit de naviguer sur ces fleuves. De même l'art. 4 de la convention sur le régime des voies navigables d'intérêt international (Barcelone 1921) reconnaît aux bateaux

Met dat regime wordt niet verhinderd dat aan een en hetzelfde binnenschip verschillende identiteiten worden toegekend door het uitreiken van meetbrieven opgemaakt door verschillende diensten of zelfs door diensten die onder verschillende landen ressorteeren.

Door het invoeren van het bewijs van teboekstelling zal een einde worden gemaakt aan dezen voor het scheepskrediet schadelijken toestand. Dat bescheid zal altijd en overal de identiteit van het binnenschip bewijzen, welke tegelijk wordt bevestigd, op juridischen grond, door de formaliteit der teboekstelling en, op materielen grond, door de metingsverrichtingen welke grooteren waarborg zullen bieden.

Terzelfdertijd zal het bewijs van teboekstelling tegenover elken belanghebbende, die de overlegging er van mocht vorderen, gelden als bewijs van de nationaliteit van het binnenschip en van de echtheid der aanwijzingen die hem, door middel van de nauwkeurige identiteit van het vaartuig, zullen toelaten zich te vergewissen van dezes werkelijken toestand en van zijn recht om de vlag te voeren.

De Staten, in 't algemeen, hebben het recht voor de binnenvaartuigen om de vlag te voeren niet uitdrukkelijk geregeld; nochtans lag dit recht reeds ten grondslag aan het Verdrag van Mannheim van 1868 betreffende de Rijnvaart, waar het in zijn art. 2 bepaalde : « wordt beschouwd als behorende tot de Rijnvaart, elk binnenschip dat het recht heeft om *de vlag te voeren* van een der Rijnsoeverstaten en van dat recht kan doen blijken door *middel van een bescheid* afgeleverd door de bevoegde overheid ». In de Elbevaartakte (art. 13) en in het Donau-Verdrag (art. 1) is het recht om op die stroomen te varen insgelijks op de vlag gegrond. Evenzoo is bij art. 4 van het verdrag nopens het regime der vaarwegen van internationaal belang (Bar-

usant de ces voies le droit de se prévaloir de leur pavillon.

La conférence internationale pour l'unification du droit fluvial (Genève 1930) reprit pour elle-même les travaux dans ce même sens du Comité du droit fluvial institué par la Commission centrale du Rhin, c'est-à-dire le projet de convention sur les mesures propres à attester le droit au pavillon des bâtiments de navigation intérieure.

Le présent projet de loi trouve ainsi son opportunité confirmée par les derniers travaux internationaux sur la matière.

*Le Ministre des Finances,* | *De Minister van Financiën,*  
MAX-LÉO GÉRARD.

*Le Ministre de la Justice,* | *De Minister van Justitie,*  
PHOLIEN.

*Le Ministre des Travaux publics* | *De Minister van Openbare werken*  
*et de la Résorption du Chômage,* | *en Werkverschaffing,*  
BALTHAZAR.

celona 1921) aan de binnenschepen, welke die vaarwegen bevaren, het recht toegekend zich op hun vlag te beroepen.

De internationale conferentie voor de eenmaking van het rivierrecht (Geneve 1930) nam voor eigen rekening het werk dat in die richting was verricht door het Comité voor rivierrecht, opgericht door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, namelijk het ontwerp van overeenkomst betreffende de maatregelen van aard om te bewijzen dat de binnenvaartuigen het recht hebben om de vlag te voeren.

Dat dit wetsontwerp op zijn tijd komt wordt aldus bevestigd door de laatste internationale werkzaamheden op dat gebied.

Projet de Loi portant institution, pour les  
bâtiments de navigation intérieure, du  
certificat d'immatriculation.

## Léopold III,

ROI DES BELGES,

*A tous présents et à venir, SALUT !*

Sur la proposition de Nos Ministres  
des Finances, de la Justice et des Tra-  
vaux Publics et de la Résorption du  
chômage,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le projet de loi dont la teneur suit  
sera présenté en Notre Nom aux  
Chambres législatives :

### ARTICLE PREMIER.

Tout bâtiment de navigation inté-  
rieure, immatriculé conformément aux  
prescriptions de l'article 3 du Livre II  
du Code de Commerce, doit être pour-  
vu d'un certificat d'immatriculation  
délivré par le service chargé de la  
tenue du registre d'immatriculation et  
attestant que le bâtiment y a été  
inscrit.

Un arrêté royal déterminera la forme  
de ce certificat.

### ART. 2.

Le certificat d'immatriculation porte  
les mentions énoncées à l'article 6 du  
Livre II du Code de Commerce et, en  
outre, le numéro et la date du certi-  
ficat de jaugeage, les lettres et numé-  
ros distinctifs du bureau de jaugeage,  
de même que le numéro sous lequel le  
bâtiment est immatriculé.

Un duplicata peut tenir lieu de cer-  
tificat. Ce duplicata doit être désigné  
comme tel; il doit rappeler la date du

Ontwerp van Wet houdende invoering,  
voor de binnenvaartuigen, van het  
bewijs van teboekstelling.

## Leopold III,

KONING DER BELGEN,

*Aan allen, tegenwoordigen en toeko-  
menden, HEIL !*

Op de voordracht van Onze Minis-  
ters van Financiën, van Justitie en  
van Openbare Werken en Werkver-  
schaffing.

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN  
WIJ BESLUITEN :

Het wetsontwerp waarvan de tekst  
volgt zal in Onzen naam bij de Wet-  
gevende Kamers worden ingediend :

### EERSTE ARTIKEL.

Elk binnenvaartuig, teboekgesteld  
overeenkomstig de voorschriften van  
artikel 3 van Boek II van het Wetboek  
van Koophandel, moet voorzien zijn  
van een bewijs van teboekstelling, uit-  
gereikt door den dienst belast met het  
houden van het register van teboek-  
stelling en bevestigende dat het vaar-  
tuig in dat register werd ingeschreven.

De vorm van dit bewijs wordt be-  
paald bij koninklijk besluit.

### ART. 2.

Het bewijs van teboekstelling bevat  
de bij artikel 6 van Boek II van het  
Wetboek van koophandel voorziene  
aanwijzingen en, bovendien, het num-  
mer en den datum van den meetbrief,  
de onderscheidingsletters en -nummers  
van het kantoor der scheepsmeting,  
zoomede het nummer waaronder het  
vaartuig is teboekgesteld.

Het bewijs kan vervangen worden  
door een duplicaat. Dit duplicaat moet  
als zoodanig zijn aangewezen; de datum

certificat primitif et mention de sa délivrance doit être faite sur le registre matricule.

Toute modification apportée aux mentions du registre matricule en exécution de l'article 7<sup>3</sup> du Livre II du Code de Commerce doit être reportée sur le certificat d'immatriculation.

Pour les bateaux en construction, il est délivré un certificat provisoire qui devra, sous les sanctions édictées par l'article 8, être remplacé par un certificat définitif, à la diligence du propriétaire du bateau dès l'achèvement de celui-ci.

#### ART. 3.

Le certificat d'immatriculation permet au bâtiment qui en est pourvu de se prévaloir du pavillon belge.

Ce certificat doit être produit à toute réquisition des agents de l'Autorité.

#### ART. 4.

Si le bâtiment est radié du registre matricule, le certificat d'immatriculation doit être remis, pour être annulé, au service chargé de la tenue du registre.

#### ART. 5.

Tout bâtiment de navigation intérieure visé à l'article 1<sup>er</sup> ci-dessus doit porter les lettres caractéristiques et le numéro de son immatriculation. Ces indications sont reproduites en caractères indélébiles sur les parties les plus durables de la coque.

#### ART. 6.

Il est défendu d'effacer, d'altérer, de rendre méconnaissables, de couvrir ou

van het oorspronkelijk bewijs moet er op herhaald worden en in het register van teboekstelling moet van de uitreiking er van aantekening worden gehouden.

Elke wijziging ter uitvoering van artikel 7<sup>3</sup> van Boek II van het Wetboek van Koophandel in de aantekeningen in het register van teboekstelling aangebracht, moet insgelijks op het bewijs van teboekstelling vermeld worden.

Voor de binnenschepen in aanbouw wordt een voorlopig bewijs uitgereikt dat, onder de bij artikel 8 gestelde straffen, ten verzoeken van den eigenaar van het binnenschip door een gewoon bewijs moet worden vervangen zoodra het schip afgebouwd is.

#### ART. 3.

Een binnenvaartuig, dat van een bewijs van teboekstelling is voorzien, is gerechtigd om zich op de Belgische vlag te beroepen.

Bedoeld bewijs moet vertoond worden op elk verzoek van de overheidsbedienden.

#### ART. 4.

Indien het vaartuig in het register van teboekstelling wordt doorgehaald, moet het bewijs van teboekstelling aan den dienst, belast met het houden van dat register, worden terugbezorgd om ongeldig te worden gemaakt.

#### ART. 5.

Op elk binnenvaartuig als bedoeld in voorgaand artikel 1 moeten de herkenningsletters en het nummer waaronder het is teboekgesteld vermeld zijn. Die aanwijzingen dienen met onuitwisbare teekens op de duurzaamste deelen van den romp aangebracht.

#### ART. 6.

Het is verboden de letters en het nummer van teboekstelling op om het

de cacher par un moyen quelconque les lettres et le numéro d'immatriculation ou d'y ajouter d'autres inscriptions de nature à nuire à la clarté de celles qui sont prévues à l'article précédent.

## ART. 7.

Tout bâtiment pourvu d'un certificat d'immatriculation conformément aux dispositions de la présente loi est autorisé, s'il satisfait aux prescriptions légales ou réglementaires relatives à la sécurité, à naviguer exceptionnellement en mer, sans qu'il soit requis de se munir d'une lettre de mer.

Toutefois, le Ministre ayant la Marine dans ses attributions pourra s'opposer à ce qu'il soit fait un usage abusif de cette disposition.

## ART. 8.

Est passible d'une amende de 200 à 2,000 francs quiconque aura fait naviguer un bâtiment de navigation intérieure en contravention aux prescriptions de l'article 1<sup>er</sup>.

Toute contravention aux articles 4 à 6 est punie de la même peine.

Le titre 1<sup>er</sup> du Code pénal est, dans son ensemble, applicable à ces infractions.

**Disposition transitoire.**

## ART. 9.

Pour les bâtiments de navigation intérieure actuellement existants, la présente loi est applicable, sous les sanctions qu'elle édicte, dix jours soit après la date où ils ont été immatriculés soit après la date où ils auraient dû l'être, en exécution de la loi rendant

even welke wijze uit te wisschen, te veranderen, onleesbaar te maken, te bedekken of te verbergen dan wel er andere opschriften aan toe te voegen waardoor de duidelijkheid van die voorzien in het vorig artikel zou kunnen geschaad worden.

## ART. 7.

Elk vaartuig, dat overeenkomstig de bepalingen van deze wet van een bewijs van teboekstelling is voorzien, mag, indien het aan de wets- of reglementsvoorschriften betreffende de veiligheid voldoet, bij uitzondering op zee varen, zonder van een zeebrief voorzien te moeten zijn.

De Minister, tot wiens bevoegdheid het Zeewezen behoort, kan er zich echter tegen verzetten dat van deze bepaling een verkeerd gebruik wordt gemaakt.

## ART. 8.

Is strafbaar met geldboete van 200 tot 2,000 frank, al wie een binnenvaartuig heeft doen varen in strijd met de bepalingen van artikel I.

Alle overtreding van artikelen 4 tot 6 wordt gestraft met dezelfde straf.

Titel I van het Wetboek van Strafrecht vindt, in zijn geheel, toepassing ten aanzien van die misdrijven.

**Overgangsbepaling.**

## ART. 9.

Deze wet is, onder de er bij gestelde straffen, op de thans bestaande binnenvaartuigen toepasselijk tien dagen hetzij na den datum waarop zij werden teboekgesteld, hetzij na den datum waarop zij hadden moeten teboekgesteld zijn ter uitvoering van de wet

obligatoire l'immatriculation des navires et bateaux.

houdende invoering van de verplichte teboekstelling van zee- en binnenscheepen.

Donné à Ciergnon, le 18 août 1938.

Gegeven te Ciergnon, den 18<sup>n</sup> Augustus 1938.

LÉOPOLD.

Par le Roi :

Van 's Konings wege :

*Le Ministre des Finances,*

*De Minister van Financiën,*

Max-Léo GÉRARD.

*Le Ministre de la Justice,*

*De Minister van Justitie,*

J. PHOLIEN.

*Le Ministre des Travaux Publics  
et de la Résorption du Chômage,*

*De Minister van Openbare Werken  
en Werkverschaffing,*

BALTHAZAR.